

Αθήνα, 25.5.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού κ. Λίνα Γ. Μενδώνη

ΘΕΜΑ: «Κρατική ενίσχυση 6,5 εκατ. ευρώ για την ταινία “Οδύσσεια” του Κρίστοφερ Νόλαν χωρίς κριτήρια προστασίας της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς»

Κυρία Υπουργέ,

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα, η κινηματογραφική παραγωγή «Οδύσσεια» του Κρίστοφερ Νόλαν, η οποία βασίζεται στον ομηρικό μύθο και πραγματοποίησε γυρίσματα σε ελληνικές τοποθεσίες, έλαβε κρατική ενίσχυση άνω των 6,5 εκατ. ευρώ, βάσει απόφασης που έχει αναρτηθεί στη Διαύγεια.

Την ίδια στιγμή, έχουν προκληθεί έντονες αντιδράσεις για την καλλιτεχνική προσέγγιση της ταινίας και τις επιλογές των ηθοποιών, ιδίως της Λουπίτα Νιόνγκο, μιας μαύρης ηθοποιού, η οποία θα υποδυθεί τον ρόλο της Ωραίας Ελένης, ενώ δημοσιεύματα αναφέρουν και τη συμμετοχή του/της Έλιοτ Πέιτζ, ενός/μιας ηθοποιού που έκανε φυλομετάβαση.

Δεκάδες ξένοι σκηνοθέτες και ηθοποιοί - μεταξύ των οποίων ο Έλληνας πολίτης και βραβευμένος με Όσκαρ Τομ Χανκς και ο ωσαύτως βραβευμένος Αυστραλός ηθοποιός Μελ Γκίμπσον - έχουν καταγγείλει την ταινία ως αντιομηρικό και ανθελληνικό παραλήρημα, ενώ και ο γνωστός δισεκατομμυριούχος Έλον Μασκ έχει ξιφουλκήσει κατά του ανοσιουργήματος.

Ανεξαρτήτως της καλλιτεχνικής ερμηνείας, το ζήτημα που ανακύπτει είναι θεσμικό: εφόσον το Ελληνικό Δημόσιο χρηματοδοτεί παραγωγές που αξιοποιούν κορυφαία στοιχεία της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς, οφείλει να γνωρίζει με ποια κριτήρια εγκρίνεται η ενίσχυση και εάν λαμβάνεται υπόψη ο τρόπος παρουσίασης της ελληνικής ιστορίας, μυθολογίας και συλλογικής μνήμης.

Επειδή το πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης οπτικοακουστικών έργων δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται αποκλειστικά ως λογιστικός μηχανισμός επιστροφής δαπανών, όταν αφορά έργα που αντλούν κύρος, περιεχόμενο και εμπορική αξία από τον Όμηρο και την ελληνική πολιτιστική ταυτότητα και

επειδή η Κυβέρνηση οφείλει να αποσαφηνίσει εάν γνώριζε, κατά την έγκριση ή τροποποίηση της ενίσχυσης, βασικά στοιχεία του σεναρίου, των ηθοποιών και της καλλιτεχνικής κατεύθυνσης της παραγωγής,

ερωτάται η κυρία Υπουργός:

1. Γνωρίζατε ότι ο Αμερικανός σκηνοθέτης Κρίστοφερ Νόλαν έχει σκηνοθετήσει μία νέα κινηματογραφική εκδοχή της ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ, σύμφωνα με την οποία την Ωραία Ελένη θα υποδυθεί μια μαύρη ηθοποιός και τον Αχιλλέα ένας διεμφυλικός (τρανς/τραβεστί);

2. Παρακαλείται η κ. Υπουργός να καταθέσει στη Βουλή το σύνολο των εισηγήσεων, γνωμοδοτήσεων, πρακτικών αξιολόγησης, υπηρεσιακών σημειωμάτων και εγγράφων επικοινωνίας μεταξύ Υπουργείου Πολιτισμού, ΕΚΚΟΜΕΔ και εταιρείας παραγωγής, για να πληροφορηθούμε εάν και σε ποιο βαθμό η Κυβέρνηση γνώριζε εκ των προτέρων τον τρόπο απεικόνισης των προσώπων της ελληνικής μυθολογίας, τις επιλογές των ηθοποιών και τη συνολική ιδεολογική/καλλιτεχνική κατεύθυνση της παραγωγής, καθώς και εάν εξετάστηκε το ενδεχόμενο η κρατική χρηματοδότηση να συνδέεται με αλλοίωση ή αποδόμηση εμβληματικών μορφών της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς.
3. Νομιμοποιείται η Κυβέρνηση να χρηματοδοτεί παραγωγές που προωθούν ιδεολογικές παρεκκλίσεις τύπου “woke”, στα ομηρικά έπη και στην ελληνική ιστορική και πολιτιστική ταυτότητα;
4. Γιατί δεν ενώνετε τη φωνή σας με εκείνη τόσων διακεκριμένων προσώπων του διεθνούς καλλιτεχνικού και κινηματογραφικού κόσμου που καταγγέλλουν αυτή την παρωδία; Γιατί τέτοια αδιαφορία απέναντι σε όσους μας διασύρουν διεθνώς;
5. Γιατί η Κυβέρνηση δεν έχει θεσπίσει ρήτρες πολιτιστικής προστασίας, ιστορικού σεβασμού και εθνικής λογοδοσίας στις χρηματοδοτήσεις οπτικοακουστικών έργων που αξιοποιούν εμβληματικά στοιχεία του ελληνικού πολιτισμού, ώστε να διασφαλίζεται ότι το ελληνικό κράτος δεν θα καταλήγει να επιδοτεί την ιδεολογική παραμόρφωση της ίδιας του της πολιτιστικής κληρονομιάς;
6. Προτίθεστε να ανακαλέσετε τη χρηματοδότηση, επικαλούμενη λόγους προσβολής της πολιτισμικής μας κληρονομιάς;

Ο ερωτών Βουλευτής

Νατσιός Δημήτριος
Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης
Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδος ΝΙΚΗΣ